

SŁOWO KSZTAŁTY

SYMBOLICZNE SŁOWA NARODOWE KSZTAŁTY

scenariusz zajęć

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

niepodległa

MIEJSKI
OŚRODEK
KULTURY
W GNIĘZIE

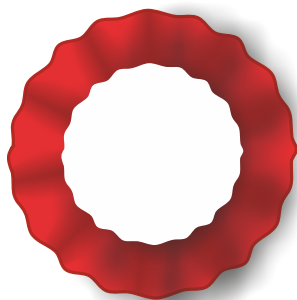
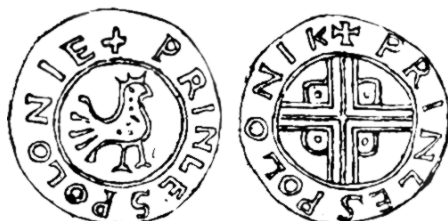
Dofinansowano ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Symbole Narodowe RP”

Artefakt

Do zadań wykonywanych podczas warsztatów użyj polskich symboli narodowych – tych, które znajdują się w sali gdzie prowadzisz zajęcia, np. godła państwowego lub materiałów zawartych w tym scenariuszu.

Będą one osią, wokół której potoczy się rozmowa. Poprowadzą uczestników do wykonania końcowego zadania.

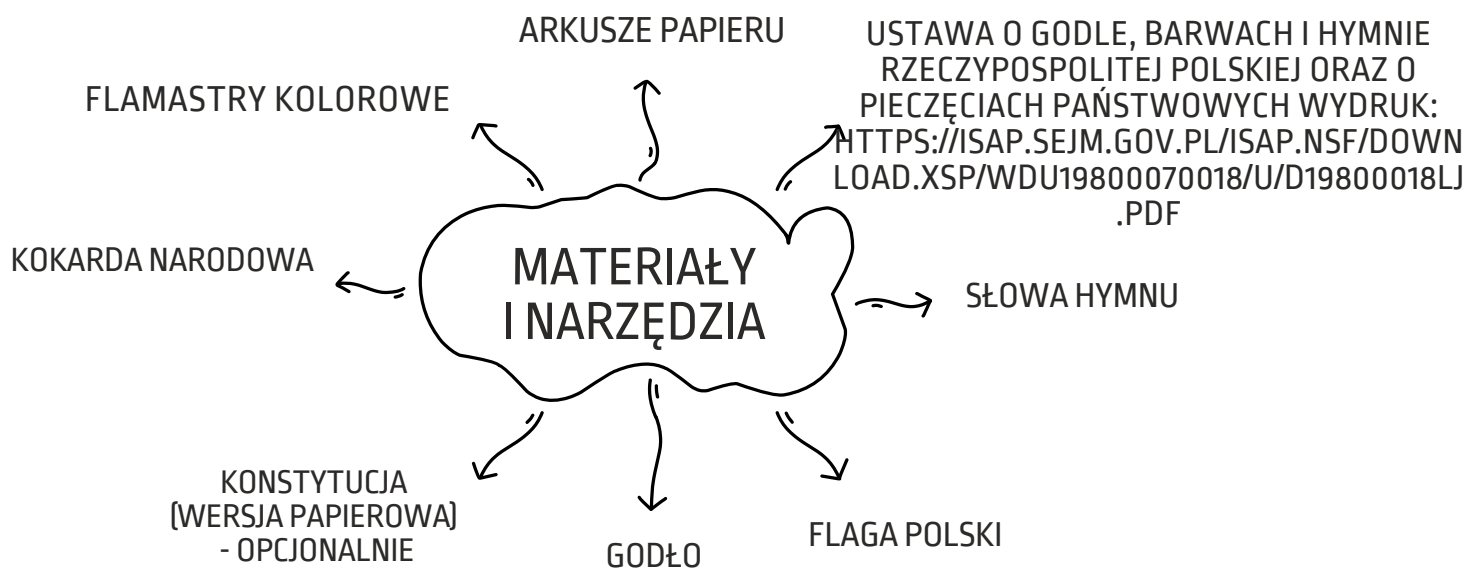
Arkusze wzoru mapy myśli oraz chmury wyrazowej zainspiruje uczestników do głębszego zaangażowania.

Postawa patriotyczna

Słyszymy o niej od czasów przedszkola. Łączy się symbolami narodowymi i jak one manifestuje w przestrzeni publicznej, przy okazji uroczystości państwowych czy wydarzeń szkolnych. Czy tylko w tych sytuacjach? Rozmawiamy z grupą, jaki był patriota kiedyś, w przeszłości. Czy różni się od współczesnego? Co niesie ze sobą dzisiejszy patriotyzm?

DZIAŁANIE:

INSPIRACJE:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej [symbole narodowe są opisane w Konstytucji, zwrócić uwagę na art. 28] wydawnictwo papierowe
- denar Princes Poloniae zw. też denarem Bolesława Chrobrego i pieczęć majestatu króla Przemysła II – domena publiczna
- obraz Jana Matejki „Polonia – rok 1863” [s. ponadpodstawowa] – domena publiczna
- grafika Szymona Szymankiewicza „Godło” z 2018r. [s. ponadpodstawowa] - domena publiczna

Przebieg warsztatu dla grup ponadpodstawowych

WPROWADZENIE:

Zacznij od krótkiego wyjaśnienia tematu warsztatu oraz jego przebiegu. Stworzycie mapę myśli dotyczącą symboli narodowych zapisując w niej odpowiedzi do poniższych pytań. (patrz załącznik – materiały przydatne do przeprowadzenia warsztatu)

1. Uczniów podziel na mniejsze 3-5 osobowe zespoły. W zespołach odpowiadają na pytania o symbole narodowe. Wykorzystaj te, które są załączone w pakiecie [jeśli masz możliwość, przygotuj artefakty - flagę, nuty i tekst hymnu, kokardę, godło - i wręcz im, by mogli bliżej się zapoznać z nimi.] Porozmawiajcie, co o nich wiedzą:

- jak wyglądają?

- skąd się wzięły polskie symbole narodowe?

Każdy zespół pracuje z osobnym symbolem: godło państwowe, polska flaga, tekst hymnu, kokarda narodowa.

ZESPÓŁ I

godło państwowe: SKĄD SIĘ WZĘŁO? Przyjrzyjcie się wyobrażeniom orła na Denarze Princes Poloniae, pieczęci Przemysława II – są one pierwszymi herbowymi wyobrażeniami państwowego godła.

ZESPÓŁ II

flaga polska: DLACZEGO NASZA FLAGA MA TE KONKRETNE BARWY? Z czego się wywodzą i co oznaczają? Czy zawsze miała takie barwy?

ZESPÓŁ III

kokarda narodowa: CO TO ZA SYMBOL I DO CZEGO NAWIĄZUJE? Oprócz 11 listopada czy słyszeli o Powstaniu Wielkopolskim 1918/19 – niech grupa spróbuje wyjaśnić co to za wydarzenie.

ZESPÓŁ IV

hymn Polski: CO WIECIE O HYMNIE POLSKI? w jakich okolicznościach powstał? [Legiony Polskie we Włoszech, autor Józef Wybicki], kiedy? [1797r.]

ROZWINIĘCIE:

Stworzycie mapę myśli dotyczącą symboli narodowych zapisując w niej odpowiedzi do poniższych pytań. Każda grupa pracuje ze swoim symbolem.

1. Porozmawiajcie gdzie współcześnie spotykamy się z symbolami narodowymi? i [uroczystości, urzędy, szkoła, dom; jako rodzaj dekoracji i emblematy: odzież, kubki, kontrowersyjne kije bejsbolowe...].
2. Przedstaw uczestnikom aspekt prawny – symbole narodowe opisano w istotnych dokumentach
  - Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej [art. 28], dokumencie najwyższej rangi.
  - „Ustawa o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych”. Szczególnie art. 16.1 i 2. Omówcie co wynika z takiego zapisu w dokumencie?
3. Tematykę narodową i symboli narodowych podejmowali wielokrotnie polscy artyści malarze, pisarze czy poeci.
Zestawmy twórczości artystycznej, w których pojawiają się symbole narodowe np. twórczość Jana Matejki i jego obraz „Polonia” z 1864r., a współczesne grafiki Szymona Szymankiewicza „Godło” z 2018r., za którą grafik ów otrzymał wyróżnienie w konkursie Galerii Plakatu AMS zorganizowanego pod hasłem „Rzeczpospolita = rzecz wspólna”.

opcja dodatkowa:

porównanie piosenki współczesnych twórców (np. porównać dwie postawy walki za niepodległość w utworach „Sorry Polsko” Marii Peszek i Lux Torpedy „Za wolność”).

4. Symbole narodowe pojawiają się często w kontekstach walki o niepodległość np. Powstanie Wielkopolskie w 1918r., ale też w podczas ogólnopolskiego świętowania rocznicy odzyskania niepodległości w Polsce w roku 2018. Ta rocznica skłaniała wówczas do zadania pytania: Kim jest patriota w XXI wieku? Co oznacza dla nas osobiście niepodległość i w jaki sposób szacunek dla Polski okazujemy na co dzień? - krótka rozmowa wspólnie z grupą o postawach patriotycznych w przeszłości i współcześnie.

PODSUMOWANIE:

Przyjrzyjcie się powstałej mapie myśli. Codzienna troska o ojczyznę i szacunek do narodowych symboli przejawia się inaczej podczas wielkich państwowych uroczystości, ważnych wydarzeń sportowych czy narodowych tragedii. Hymn śpiewamy tylko od święta. A w dzień powszedni jak utożsamiamy się z Polską, jaki jest nasz codzienny patriotyzm? Czy Wy czujecie się patriotami i czy ta kategoria jest waszą osobistą wartością? Czy ma znaczenie w życiu? Jeśli tak, to jak to manifestujecie?

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

niepodległa

MIEJSKI
OŚRODEK
KULTURY
W GNEZNE

Dofinansowano ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Symbole Narodowe RP”

MATERIAŁY PRZYDATNE DO PROWADZENIA WARSZTATU

mapa myśli do wypełnienia przez uczniów zgodnie z wzorem:

Skąd o nich wiemy?

Gdzie się z nimi spotykamy?

jakie są symbole narodowe?

Jak się wobec nich zachowujemy?

Czy czujesz się patriotą? Dlaczego?

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

niepodległa

MIEJSKI
OŚRODEK
KULTURY
W GNIEZNE

Dofinansowano ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Symbole Narodowe RP”